

**TONKE
DRAGT**

**TAJEMNICE
DZIKIEGO
BORU**

DWIE SIOSTRY

TONKE DRAGT

**TAJEMNICE
DZIKIEGO
BORU**

z języka niderlandzkiego przełożyła
Jadwiga Jędryas

Wydawnictwo Dwie Siostry
Warszawa 2019

Słońce może się tam ochłodzić, po tym świeceniu przez cały boży dzień. Słońce zachodzi w morzu, w wodzie. Powiem to braciom, bo oni tego nie wiedzą. Chyba że to tajemnica?

— Nie ma już tajemnic — odpowiedział Tiuri, idąc za Mariusem do Leśnej Chaty.

Głupek zatrzymał się i zmarszczył czoło.

— Żadnych tajemnic? Mówią na mnie Głupek, ale nie wierzę, że już nie ma tajemnic.

Chłopiec spojrział na niego z zaskoczeniem i szacunkiem.

— Tak — powiedział — masz rację. Swoją tajemnicę mogę ci teraz wyznać, ale oczywiście wciąż jest wiele sekretów. Na przykład tajemnice Dzikiego Boru i mnóstwo innych. O niektórych pewnie nigdy nie słyszeliśmy. A niektórych nigdy nie poznamy.

— Teraz to nie rozumiem, o czym mówisz.

List do króla, Część ósma

PROLOG

ZIMA W PUSZCZY

Nagle krakanie wrony zakłóciło ciszę. Ptak wzniósł się z trzepotem, po czym przysiadł na gałęzi; czarna plama na tle wszechobecnej szarości i bieli. Odrobina śniegu opadła na ziemię, wirując niczym drobny pył.

Rycerz Rystridyn zatrzymał się i otulił ciasniej płaszczem, zastanawiając się, czy to jakiś znak. Zły omen? Ostrzeżenie przed niebezpieczeństwem? Skarcił się w duchu i pomyślał drwiąco, że musiał się chyba zmienić, skoro na widok wrony ogarniają go wątpliwości. To tylko głodne zwierzę, nic dziwnego w tak mroźną zimę.

Tyle już czasu minęło, od kiedy król Dagonaut wezwał go do siebie i oznajmił: „Dotarli do mnie niepokojące pogłoski o Dzikim Borze: o okrutnych rozbójnikach i groźnych plemionach, o leśnych duchach i Ludziach w Zieleni. Chcę, żebyście zbadali, co z tego jest prawdą; wy, najbardziej doświadczony spośród moich błędnych rycerzy. Chcę, abyście udali się tam niezwłocznie, gdyż nasze królestwo może być narażone na wiele niebezpieczeństw z tamtej strony”.

Rystridyn wyruszył w towarzystwie rycerza Arwauta z dwudziestką ludzi. Teraz szedł samotnie, choć wiedział, że w puszczy nie jest sam. Nie potrafił przestać myśleć o tym, co kiedyś powiedział mu jego przyjaciel Edwinem z Foresterry: „Jedź do Dzikiego Boru, trzeba znać swój kraj. Musisz poznać wszystkie ziemie, którymi włada król Dagonaut. Pamiętam ze starych opowieści, że dawniej biegł tamtędy

wielki trakt na zachód, do królestwa Unauwena. Dlaczego pozwoliliście mu zarosnąć? Przetrzyjcie go na nowo, wykarczujcie. Z boru umkną wtedy stworzenia, które unikają światła dziennego, a nasze kraje, królestwo Dagonauta i królestwo Unauwena, połączy dodatkowy szlak”.

Rycerz Edwinem służył Unauwenowi, szlachetnemu królowi, który panował nad ziemiami położonymi na zachód od Gór Wielkich. Zginął z rąk Czerwonych Jeźdźców; nie tutaj, w innym lesie. Czerwoni Jeźdźcy pochodzili z Evillanu, mrocznej południowej krainy, która wypowiedziała wojnę królestwu Unauwena. Władą nią młodszy syn króla i jego największy wróg. Edwinem walczył w tej wojnie i został podstępnie zamordowany na ziemi króla Dagonauta.

Trzepot skrzydeł wyrwał Rystridyna z zamyślenia. Wrona odleciała.

Rycerz powoli ruszył dalej. Śnieg skrzypiał mu pod stopami, od czasu do czasu rozlegał się trzask łamanych gałązek; poza tym — żadnych dźwięków. Rystridyn czuł się jak podróżny w Krainie Śmierci. Ale to był Dziki Bór, nad którym panował król Dagonaut, choć nigdy nie zapuścił się w te strony i nie wiedział, jakie skrywają tajemnice. „A ja? — pomyślał wędrowiec. — Ja, który je poznałem? Czy wyjdę stąd żywy, by opowiedzieć, czego się dowiedziałem?”

Gdzieś daleko były wioski i miasta, domy i zamki, w których ludzie żyli w spokoju, nieświadomi istnienia tej dziczy. Rycerz zastanawiał się, czy zdoła tam dotrzeć. „Muszę!” — powtarzał sobie, ale czuł się stary i zmęczony.

Znów się zatrzymał. Ktoś już tędy przechodził! Rystridyn ujrzał ślady na śniegu. Ślady mnóstwa stóp!

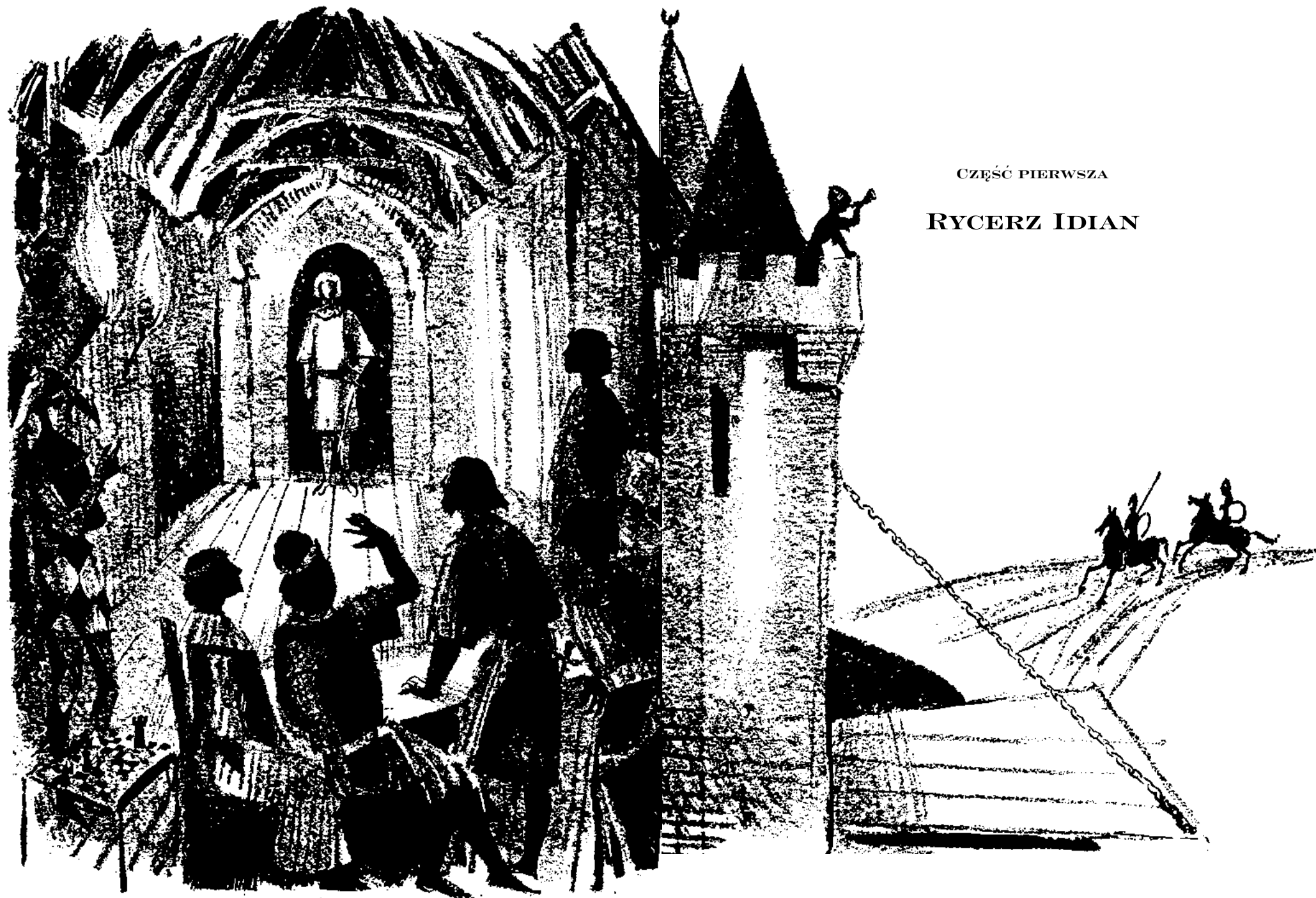
Wędrował sam i nie wiedział, gdzie jest. Rzekę Czarną przekroczył już dawno, przez wiele dni się błąkał. Przedzierał się przez kolezaste zarośla i splątane gałęzie, szedł w śniegu, we mgle i po gołoledzi. Gdzieś na wschodzie, niedaleko, musiał leżeć Islan — samotna warownia na otwartej przestrzeni otoczonej lasami. To do niej zmierzał.

Czyje to ślady? Czyżby się do niej zbliżał? A może się pomylił i zboczył z drogi? Spojrzał w górę, zobaczył nagie konary i siatkę gałęzi, a między nimi srebrzyste niebo.

Ponownie ruszył przed siebie. Wydawało mu się, że ktoś go śledzi i obserwuje. Jego szczupła twarz była zaszępiła i czujna, dłoń spoczywała na rękojeści miecza. Szukał drogi do Islanu.

Zamek Islan... granica między światem zamieszkanym i bezludnym. Jeśli zdoła tam dotrzeć, będzie mógł podróżować dalej. Znowu dosiądzie konia, ponownie spotka się z przyjaciółmi.

Złożył bowiem obietnicę, umówił się z nimi. Na wiosnę mieli się spotkać w siedzibie jego przodków, w zamku Rystridyn nad Rzeką Szarą. Jego przyjaciele, rycerze... Nie, nie, z tego, co wiedział, jeden z nich nie został jeszcze pasowany... a może tymczasem już do tego doszło? Tiuri, syn Tiuriego, udowodnił, że jest tego godny. Wypełnił tajną misję: dostarczył królowi Unauwenowi pewien list.

CZĘŚĆ PIERWSZA

RYCERZ IDIAN

I
PLANY PODRÓŻNE

Rycerz Tiuri jechał na Ardanwenie błotnistą ścieżką wzdłuż Rzeki Błękitnej. Jeszcze niedawno całą pokrywały lodowe kry; teraz znowu mogła swobodnie płynąć. Poziom wody był wysoki, a nurt wartki — daleko w górach zapewne topniały śniegi. Chłopak uniósł głowę i głęboko odetchnął. Powietrze, choć wciąż zimne, wydawało się inne niż w minionych dniach. Ponad nagimi polami i lasami na prawym brzegu śmigaly podekscytowane ptaki, które także już wiedziały: minęła zima! Wkrótce trakty znowu zapełnią się podróżnymi. Tiuri, który ostatnie miesiące spędził w Tehuri, posiadłości swojego ojca, również zamierzał wyruszyć w drogę.

Spojrzał przed siebie, na południe, gdzie w oddalonym o wiele dni drogi rozwidleniu rzeki leżał bagnisty Kraj Delt. Na zachód od niego rozciągał się Evillan, królestwo złego władcy. Tam chłopak nie zamierzał jechać. Ale nad Rzeką Szarą, wyznaczającą granicę między Krajem Delt a Evillanem, wznosił się zamek, o którym Tiuri często myślał, choć nigdy w nim nie był: Rystridyn, rodowa twierdza błędnego rycerza o tym samym imieniu, Rystridyna z Południa, który jesienią udał się do Dzikiego Boru, a na wiosnę miał wrócić do swojej siedziby, by spotkać się z przyjaciółmi. Zaprosił także Tiuriego.

Młodzieniec zatrzymał swego czarnego konia i powiedział:
— Oczywiście, że tam pojedę. Jak najszybciej. Jutro!

Ardanwen zastrzygł uszami, jakby zrozumiał słowa pana. Tiuri poklepał go po szyi.

— Tobie też marzy się długa podróż, jak dawniej, co? — szepnął. — Jak z Edwinemem?

„Ja także chcę zostać błędnym rycerzem — pomyślał. — W przyszłości, gdy ojciec się zestarzeje, zamieszkać w Tehuri. Będę wracał do zamku, bo to mój dom. Ale najpierw pragnę zobaczyć szeroki świat. I kiedyś, kto wie, może król Dagonaut będzie potrzebował mojej pomocy. Wtedy dowiodę, że jestem godny być jego rycerzem”.

Skierował konia ku majaczącemu w oddali zamkowi Tehuri.

Chwilę później wjechał na most, który teraz, kiedy panował pokój, zawsze był opuszczony. Wartownicy przy bramie ciepło pozdrowili młodzieńca. Obu Tiurich, ojca i syna, bardzo tu kochano. Starszego z nich nazywano Walecznym — zasłużony przydomek, otrzymany w czasach dawnych wojen. Jego syn był najmłodszym z rycerzy króla Dagonauta i jedynym, który nosił białą tarczę, ponieważ wyświadczył wielką przysługę Unauwenowi, królowi z zachodu.

Kiedy Tiuri wjechał na wewnętrzny dziedziniec i zeskoczył z konia, podszedł do niego niespełna piętnastoletni chłopiec. Był to Piak, jego giermek i najlepszy przyjaciel.

— Hej, Tiuri! — zawołał. — Gdzie byłeś? Grałem z twoim ojcem w szachy, aż tu nagle podnoszę wzrok, a ciebie nie ma!

— Musiałem na trochę wyjechać — wyjaśnił młody rycerz. — Ardanwen też. Pogoda się zmienia.

Zaprowadził konia do stajni; zawsze robił to sam. Nikt z wyjątkiem Piaka nie mógł zbliżyć się do Ardanwena.

— Też to wyczułem — powiedział idący za nimi Piak. — Przed chwilą wspiałem się na najwyższą wieżę i wtedy zauważyłem zmianę w powietrzu.

Tiuri się uśmiechnął. Przyjaciel wciąż lubił wysoko położone miejsca, choć teraz musiał zadowalać się wieżami zamiast gór, z których pochodził.

— Czas ruszyć w drogę — skwitował.

— Co za bzdury — odezwał się stary koniuszy, stojący u wejścia do stajni. — Co za bzdury — powtórzył. — Marzec jest za zimny na podróż, kwiecień zbyt zmienny, a do kwietnia jeszcze szmat czasu. Poczekajcie lepiej do maja.

— Maj może być za ciepły — odpowiedział ze śmiechem Tiuri.

— A czerwiec zbyt słoneczny — zawtórował mu przyjaciel.

Koniuszy pokręcił siwą głową.

— Wy, młodzi, działacie tak pochopnie. Pochopnie i lekkomyślnie, a do tego zawsze chcielibyście być gdzie indziej. — Zmierzył ich surowym spojrzeniem. Stary sługa, który pamiętał jeszcze, jak ojciec Tiuriego był chłopcem, nie traktował ich tak, jak powinno się traktować rycerza i giermka, bo dla niego mieli zawsze pozostać dziećmi. — Poczekajcie chociaż do pierwszego dnia wiosny — ciągnął. — Ledwie wróciliście do domu. Po co narażać się na niebezpieczeństwo? Chcecie, żeby zamordowali was rozbójnicy? Chcecie zabłądzić, skręcić karki, przewiać sobie głowy albo nabawić się reumatyzmu od spania przy drodze?

— Ależ, Waldo — przerwał mu wesoło Tiuri — utyskiwałbyś jeszcze bardziej, gdybyśmy siedzieli w domu i w ogóle się stąd nie ruszali.

— Może to i prawda — burknął Waldo, ale jego oczy spoglądały przyjaźnie. — Trzeba ci jednak wiedzieć, Tiuri, synu Tiuriego, że

naprawdę nie musisz ruszać na poszukiwanie przygód. Same cię znajdują, jeśli są ci przeznaczone. Zanim się obejrzysz, możesz wpaść w kłopoty, o które się nie prosileś!

— Pewnie masz rację — przyznał chłopak. — Ale my nie wyjeżdżamy ot tak sobie. Rycerz Rystridyn z Południa zaprosił mnie na wiosnę do swego zamku.

— Rystridyn nie ma przecież żadnego zamku! Jest błędnym rycerzem bez ziemi i dobytku.

— To prawda. Zamek należy do jego brata Arturina. Ale to jego dom rodzinny i Rystridyn czasem odpoczywa tam po swoich podróżach.

— Z niektórych ludzi to jednak dziwaki. Zrzekać się własnego zamku, żeby się wałęsać — skomentował starzec typowym dla siebie zrzedliwym tonem. — No dobrze, czyli wybierasz się do zamku rycerza Arturina. Z przyjacielem.

— Moja pierwsza wyprawa jako giermka — potwierdził Piak. Jego brązowe oczy zabłysły na myśl o przygodach, jakie mieli przeżyć. — To niedaleko wysokich gór — dodał tęsknie.

— I jeszcze bliżej Dzikiego Boru — mruknął Waldo. — No cóż, sami powinniście wiedzieć, w co się pakujecie. Tutaj też jest las. Dużo ładniejszy i na pewno o wiele lepszy niż niebezpieczny bór na południowym zachodzie. Miejmy nadzieję, że rycerz Rystridyn wróci stamtąd cały i zdrowy.

Kiedy po powrocie z wyprawy do królestwa Unauwena Tiuri został pasowany na rycerza, król Dagonaut oznajmił, że na razie nie będzie go potrzebował. Chłopiec miał najpierw pojechać z rodzicami do zamku Tehuri, by odpocząć po przebytych trudach. To ostatnie Tiuri

uważał za zbyt ciężkie, ale pragnął odwiedzić rodzinny dom, w którym od tak dawna nie był. Piak oczywiście udał się tam razem z nim. W Tehuri uczył się od przyjaciela i jego ojca tego, co powinien wiedzieć giermek. Rodzice Tiuriego bardzo Piaka polubili i traktowali go jak własnego syna.

Tiuri również wiele się dowiedział. Ojciec zabierał go na wyprawy po swojej posiadłości, przygotowując chłopca do zadań, które miały mu przypaść w udziale, gdy kiedyś zostanie jej zarządcą.

Na takich zajęciach szybko minęła im jesień. Zima była mroźna i śnieżna, więc rzadziej ruszali się z zamku. Niewiele się działo, niekiedy tylko jakiś podróżny przejeżdżał przez most, by poprosić o gościnę. Nie docierały do nich prawie żadne wieści z zewnątrz. Mimo to młodzieńcy się nie nudzili. Zimno nie zniechęcało ich do wypadów, a w domu zawsze mieli co robić. Tiuri grywał z ojcem w szachy, Piak także się tego nauczył. Nigdy jednak nie zdołał pokonać przyjaciela; młody rycerz radził sobie nawet lepiej niż jego ojciec.

Ale w tych zimowych miesiącach Tiuriego czasem ogarniał niepokój. Był już rycerzem, lecz w Tehuri nie miał jak się wykazać.

Wspominał wówczas podróż do królestwa Unauwena, na zachód od Gór Wielkich. To, czego wtedy doświadczył i się nauczył, tak odbiegało od codziennego życia! Hen, daleko na zachodzie rycerze Unauwena być może ścierali się w ciężkiej walce z nieprzyjaciółmi z Evillanu. Tiuri nie wiedział, co się tam dzieje; wieści z tak odległych regionów nigdy nie docierały do Tehuri.

W takich chwilach ogarniała go nagła tęsknota za Grodem Unauwena, Rzeką Tęczową i innymi miejscami, które odwiedził. Myślał często o odległym zamku Mistrinaut, gdzie mieszkała panna Lavinia. Kiedy ją znowu zobaczy?

SPIS TREŚCI

PROLOG

ZIMA W PUSZCZY	7
-----------------------	---

CZĘŚĆ PIERWSZA

RYCERZ IDIAN

1. Plany podróże	15
2. Zamek Rystridyn	21
3. Rycerze króla Unauwena	29
4. Rycerze z południa	37
5. Książę z zachodu	48
6. Do Islanu	53

CZĘŚĆ DRUGA

CÓRKA ISLANU

1. Opowieść Ryzego Quiba	61
2. Przy dźwięku harfy, w świetle świec	71
3. Na skraju Dzikiego Boru	84
4. Napis na drogowskazie i żółte kwiatki	96
5. W ogrodzie panny Isadoro	104
6. Droga na Zgubne Wzgórza	112

CZĘŚĆ TRZECIA**GŁUPEK Z LEŚNEJ CHATY**

1. Ponowne spotkanie z przyjacielem i co ten miał do powiedzenia	119
2. Przerwana feta	129
3. Każdy swoją drogą	140
4. Kamienny Bród	148
5. Wzdłuż Rzeki Czarnej	159
6. Sowi Dom	164
7. Człowiek w Zieleni	168
8. Drzewo	171
9. Werble	173
10. Nieprzyjaciele	181

CZĘŚĆ CZWARTA**PIAK**

1. Ucieczka na wschód	191
2. Od Martwego Kamienia na północ	199
3. Strażnik Zapomnianego Miasta	206
4. Z Adelbartem do Brązowego Klasztoru	216
5. Przybysze z Mistrinautu	224
6. Fox	232
7. Znow odzywają się werble	240

CZĘŚĆ PIĄTA**CZARNY RYCERZ Z CZERWONĄ TARCZĄ**

1. Czerwoni Jeźdźcy i Ludzie w Zieleni	249
2. Mistrz Czerwonych Jeźdźców	258
3. Pojedynek	264
4. Gromogród	273
5. Partia szachów	282
6. Droga Zaskoczenia	291
7. Rycerz z Czerwoną Tarczą zdemaskowany	299
8. O życie albo śmierć	305
9. Trzecia noc	314

CZĘŚĆ SZÓSTA**LUDZIE W ZIELENI**

1. Rzeką Zieloną i wieże wartownicze	329
2. Na północ; Jaro	340
3. Jezioro Głębokie	347
4. Mistrz Dzikiego Boru	358
5. Piak i Adelbart	366
6. Fox podąża za czarnym cieniem	371
7. Wróg	378
8. Przyjaciele znow razem	384
9. Tiuri i Lavinia	393
10. Narada wojenna i pożegnanie	399
11. Zielone Groty i tajemnica Tehalona; Sekretny Szlak	409

CZEŚĆ SIÓDMA

RYCERZ RYSTRIDYN

1. Uwieszony	419
2. Panna Isadoro i rycerz Fitol	422
3. Ryży Quibo	430
4. Rycerz Kraton z Indigo	439
5. Powrót Rystridyna	446
6. Z powrotem do Dzikiego Boru	451

CZEŚĆ ÓSMA

OSTATNIA WALKA

1. Przełęcz	459
2. Zejście	466
3. Do gongu Vorgoty	470
4. Gong Vorgoty	479
5. Echa gongu	487
6. Przebudzenie; powrót na wschód	496
7. Rzeka Czarna i Gromogród	506
8. Pani Islanu	516
9. Rozstrzygnięcie partii szachów	524
10. Zgubne Wzgórza	529
11. Wyzwanie	537
12. Pojedynek	546
13. Nad brzegiem rzeki	554

EPILOG

LATO W GÓRACH

561

Tytuł oryginału: *Geheimen van het Wilde Woud*

© Copyright for the text by Tonke Dragt, 1965

© Copyright for the illustrations by Tonke Dragt, 1965

First published by Leopold, Amsterdam

All rights reserved. No part of this book may be reproduced, transmitted, broadcast or stored in an information retrieval system in any form or by any means, graphic, electronic, digital or mechanical, including photocopying, taping and recording, without prior written permission from the publisher.

© Copyright for the cover design by nathanburtondesign.com

© Copyright for the Polish edition by Wydawnictwo Dwie Siostry, Warszawa 2019

© Copyright for the Polish translation by Jadwiga Jędryas, 2019

Nederlands
letterenfonds
dutch foundation
for literature

Książka wydana dzięki wsparciu finansowemu Dutch Foundation for Literature.

ISBN 978-83-8150-015-9

wydanie I

wydawnictwodwiesiostry.pl

redakcja: Karolina Iwaszkiewicz

korekta: Małgorzata Kuśnierz

skład i przygotowanie do druku: Piotr Bałdyga

druk: Białostockie Zakłady Graficzne S.A.

Wydawnictwo Dwie Siostry sp. z o.o.

al. 3 Maja 2 m. 183

00-391 Warszawa

Wiosną rycerz Rystridyn
miał wrócić z Dzikiego Boru.
Nie wrócił. Podobno widziano go
w zamku Islan, podobno wyruszył
do Kraju Delty. Podobno wszyscy jego
towarzysze zginęli...

Tiuri postanawia zbadać, co się stało. Ze swoim
przyjacielem Piakiem zapuszcza się w mroczne
ostępy, w których czają się zbójcy i tajemniczy
Ludzie w Zieleni. Niektórzy mówią nawet, że bór
jest nawiedzony.

Chłopcy trafiają na trop niebezpieczeństwa, które
może zagrazić całemu królestwu. Czy zdołają je
powstrzymać?

Tajemnice Dzikiego Boru to kontynuacja
Listu do króla – klasycznej powieści rycerskiej,
która została uznana za najlepszą holenderską
książkę młodzieżową drugiej połowy XX wieku
i stała się światowym bestsellerem.

Cena 49,90 zł

ISBN 978-83-8150-015-9

9 788381 500159 >

wydawnictwodwiesiostry.pl